Vervormde indrukken van ouders, oorzaak en remedie

2 maart 1962
lezing 99

“Gegroet, allerliefste vrienden. God zegene ieder van jullie. Gezegend zijn jullie werk, jullie gedachten, jullie inspanningen, jullie levens en ook jullie fouten. Want zoals jullie weten, kunnen die ook de grote sleutels tot vrijheid, werkelijkheid en liefde worden.

Laten we nog eens opnieuw over liefde praten. Zoals je weet kwijnt de mens weg wanneer er geen liefde in het leven is. De liefde die je ontvangt is niet het belangrijkste. Het gaat om de liefdeskracht in je hart, het spirituele bloed dat je nodig hebt om te leven. Dat is de drijvende kracht die betekenis aan het leven geeft. Zonder dat vermogen tot liefde zal je leven leeg, zinloos en oppervlakkig zijn.

Jullie weten allemaal - sommigen van jullie zijn zich dat misschien pijnlijk bewust geworden - dat je diep in je ziel naar liefde snakt. Als je je dit verlangen bewust wordt, verwar je het vaak met je vermogen om lief te hebben. Dit zijn echter twee totaal verschillende dingen. Het is heel goed mogelijk dat een mens zich zijn behoefte om liefde te krijgen zeer bewust is terwijl zijn hart toch van liefde verstoken is. Hoe groter de behoefte, hoe meer de mogelijkheid bestaat dat je nog egoïstisch bent, op jezelf gefixeerd, teruggetrokken, angstig, nerveus en blind voor de ander. Hoe meer je in angst, onderworpenheid en afhankelijkheid leeft, hoe minder je van iemand zult kunnen houden en hoe minder ook je het innerlijke kanaal kunt openen waardoor het leven en de levenskracht kunnen stromen en je ziel als het ware geolied kan worden. Zonder die kracht kan innerlijke droogte niet worden voorkomen. Die innerlijke droogte geeft je het gevoel alsof je leven zinloos is, hoe waardevol je bezigheden ook zijn. Alleen als dit kanaal om lief te hebben niet is verstopt, kun je vrij worden en dus je persoonlijke

behoeften bevredigen.

Ik heb jullie allerlei manieren laten zien om dit kanaal vrij te maken. Sommigen van jullie geloven dat al deze processen iets anders zijn dan spirituele ontwikkeling. Jullie noemen dat psychologisch onderzoek. Telkens weer maken jullie de vergissing te geloven dat dit twee verschillende dingen zijn: het spirituele en het psychologische. Deze terminologie terzijde gelaten zullen jullie moeten inzien dat, wanneer de zogenaamd psychologische problemen niet opgelost zijn, je niet ten volle kunt liefhebben.

Laten we vanavond jullie vermogen tot liefhebben vanuit een ander gezichtspunt benaderen, een gezichtspunt waar we voorheen alleen maar terloops op in zijn gegaan. Ik heb sommige vrienden instructies gegeven en geadviseerd om dit gezichtspunt in hun persoonlijk werk te onderzoeken. Ik geloof dat de hele groep nu klaar is om jullie problemen, je ontwikkeling en je padwerk vanuit deze hoek te bekijken.

We weten allemaal dat een kind zijn eerste indrukken in zijn directe omgeving opdoet. Ouders of hun vervangers (of wie er dan ook een belangrijke rol in het leven van het kind mag spelen) hebben de grootste betekenis. Het beoordelingsvermogen van een kind is beperkt. De emotionele ervaring met zijn ouders is daarom verwrongen: in het grofste geval ervaart hij zijn ouders als goed of slecht, sterk of zwak, bewonderenswaardig of verachtelijk; maar ook als het niet zo grof is ervaart hij van zijn ouders alleen maar sommige aspecten, sommige trekken, en wordt de rest van de persoonlijkheid niet opgemerkt. Deze beperkte indrukken vervalsen het beeld. Dit beeld draag je vaak onbewust mee; het kan behoorlijk tegenstrijdig zijn met je intellectuele opvattingen en het beïnvloedt je handelingen en bepaalt je reacties op het leven, op anderen en op jezelf. Het verstopt ook het liefdeskanaal, het kanaal dat je in staat stelt om lief te hebben, anderen in hun werkelijkheid te ervaren en vanuit je centrum te leven.

Deze gedeeltelijke indruk is onwerkelijk en verdrongen, maar beïnvloedt de manier waarop je met jezelf en anderen omgaat. Je kunt er zeker van zijn dat er een diep verband bestaat tussen het gebied in je leven waarmee je de hevigste problemen hebt en je waarneming van een van je ouders, of van allebei of van iemand anders in je vroegste omgeving. Er is een bepaalde indruk gevormd en in je ziel geprent en je reageert rechtstreeks vanuit die verdraaide indruk.

De remedie daartegen is om je eerst bewust te worden van wat je werkelijk ten opzichte van je familieleden of voor degenen die het belangrijkst voor je zijn voelt. Onderzoek die indruk en vergelijk die met je verstandelijke visie. Vraag jezelf vervolgens af of je ze werkelijk als levende, dynamische mensen ervaart of dat je indruk alleen maar een verbrokkeld, beperkt aspect van de totale persoon is.

Als je boos bent op of je gekwetst voelt door een van je ouders of door allebei, zie je ze dan als zoekende, kwetsbare, blinde, gekwelde menselijke wezens of nemen ze in je emotionele leven een imponerende, vreemde, verstarde en daardoor bijna onmenselijke vorm aan? Iets levenloos, robotachtigs, iets waar de veelzijdigheid van de menselijke persoonlijkheid uit weggelaten is? Denk na over het woord: menselijk wezen. Wat betekent dat werkelijk? Betekent het niet een groot aantal tegenstrijdige aspecten? Betekent het niet dat iemand goed en slecht kan zijn, als je die woorden moet gebruiken? Is iemand niet zowel betrouwbaar als onbetrouwbaar, egoïstisch aan de ene kant en onzelfzuchtig aan de andere kant? Maar het kind in je ziet dat niet. Voor het kind is het dit of dat, nooit allebei. Daarom zie je deze mens die je ouder was niet op een realistische manier. Verstandelijk weet je misschien heel goed dat mensen zowel goed als slecht kunnen zijn, maar emotioneel kun je die waarheid niet ervaren en zeker niet waar het je ouders betreft. Een emotionele ervaring is altijd of/of en daarom ben je niet in contact met de werkelijkheid van de levende krachten, de veelzijdigheid van het menselijke wezen dat het dichtst bij je was; het is in je eigen belang om er een zo reëel mogelijke indruk van te ervaren.

Zolang je niet in de realiteit bent, kun je de band niet verbreken die je afhoudt van vrijheid, onafhankelijkheid, liefde en het vinden van je ware kracht. Je bent misschien in allerlei opzichten wel geslaagd maar waar deze band nog niet verbroken is omdat je de werkelijkheid nog niet ziet, moet je wel problemen hebben die je zou kunnen oplossen als die band wel verbroken wordt.

Vraag jezelf daarom, als een eerste stap: “Hoe beleef ik mijn ouders? Als menselijke wezens met hun tegenstrijdigheden, hun blindheid en hun talloze, vaak conflicterende componenten? Is degene die je het meest gevreesd en gehaat hebt, misschien nog steeds in je aanwezig als iemand die geen pijn gedaan kan worden en onkwetsbaar is omdat hij je zwakke plek heeft getroffen?” Dit spookbeeld ruïneert je leven. Dit komt vaak voor, vrienden.

Je kunt alleen een vrij mens worden als je je indrukken wijzigt, nadat je je van je verdraaiing bewust bent geworden. Maar hoe wijzig je je visie? Vraag je eerst af: “Hoe waren ze werkelijk?” en probeer ze in de volheid van hun wezen te begrijpen. Probeer hun leven, hun innerlijke en uiterlijke strijd en hun eigen jeugd, die ze gemaakt heeft tot wat ze waren, (voor zover je erover weet), te begrijpen. Wat waren hun eigen pijn, hun angsten en frustraties? Begrijp ze zoals een rijp mens een ander probeert te begrijpen, zo onthecht en objectief mogelijk. Neem zoveel mogelijk facetten en factoren in overweging en niet alleen die aspecten, die je bijzonder beïnvloed hebben. Alleen maar bepaalde factoren zien en andere weglaten omdat je daar geen invloed van ondervonden hebt, ontmenselijkt iemand altijd. Als je een ouder verheerlijkt, wordt hij ook onmenselijk door zo’n irreële overschatting. Het gefixeerde en statische beeld wordt door het fragmentarische ervan monsterlijk omdat het niet levend, niet reëel is. Alle feiten die je van deze beperkte aspecten, - die jij voor de hele persoon aanziet - ervaren hebt, kunnen op zichzelf juist zijn. Maar het is allesbehalve de waarheid. Alle factoren die iemand tot een volledig menselijk wezen maken, ontbreken eraan. Alleen door hun heelheid te zien kun je de feiten die je pijn gedaan en misvormd hebben, begrijpen. Alleen door dit begrip kunnen de nog verborgen pijn en boosheid in jou oplossen en je vrij maken en kan het kanaal om lief te hebben schoongemaakt worden.

Je schrikt er vaak voor terug om de beelden, die je van je ouders hebt gemaakt, te herzien. Je voelt je misschien ontrouw en schuldig als je een aanbeden en geïdealiseerde ouder niet meer verheerlijkt. Je voelt dat het je plicht als kind is om daarmee door te gaan. Niet meer verheerlijken lijkt vaak hetzelfde te zijn als gebrek aan respect, minachting, rancune of haat (onbewust natuurlijk). Het kan heel goed zijn dat onder die verheerlijking angst bestaat en onder de angst haat. Je beschermt jezelf misschien tegen het zien van die haat door een overdreven bewondering in stand te houden. Dit hoeft niet alleen veroorzaakt te worden door wat de wereld van je schijnt te eisen, maar ook door het feit dat je deze ouder zelfs nu nog nodig hebt, zij het symbolisch en op een misplaatste manier.

Een andere reden om het ideaalbeeld van een ouder in stand te houden kan zijn, dat deze de enige liefde, acceptatie en veiligheid voor je betekend heeft die je ooit gekend hebt. Onbewust lijkt het dan dat je die liefde, acceptatie en veiligheid zou moeten opgeven, wanneer je het ideaalbeeld van die ouder opgeeft. Door die ouder naar beneden te

halen lijkt het alsof je beroofd wordt van de enige waarde die je bezit. Geen wonder dat je geen zin hebt om het beeld van zo'n ouder te herzien!

Op dezelfde manier kun je er veel belang bij hebben om aan een gehaat beeld vast te houden. Waarom zou je dat willen doen? Misschien is het een bescherming van jezelf. Als de ouder slecht blijft in jouw ogen, wordt de afwijzing en de pijn die hij/zij je aangedaan heeft als het ware nietig verklaard. Je bent bang, uiteraard ten onrechte, dat door hem/haar als mens te zien de pijn echt was en je eigen waarde dus vermindert. Hier zijn natuurlijk allerlei varianten op, die door ieder van jullie in je persoonlijk werk gevonden en ervaren moeten worden.

Bovendien is het zoveel gemakkelijker voor het kind in je om alles goed geordend te hebben. Je hebt liever niet te maken met een werkelijkheid die veranderlijk, tegenstrijdig en zonder vaste regels is. Je houdt liever je verstarde indrukken, waar iedereen in een hokje past, waar dit dit is en dat dat. Elk beeld is dan statisch en dat geeft je een (onrealistisch) gevoel van orde en veiligheid. De prijs, die je echter voor die wankele orde en veiligheid betaalt is groter dan je je nu kunt voorstellen.

Je hebt wellicht een zekere angst en ook weerstand om de mensen uit je vroegste omgeving vanuit een volwassen inzicht te bekijken en ze te gaan zien in hun eigen werkelijkheid. Registreer dat. Word je ervan bewust en besef het belang ervan; juist dit wijst op een wezenlijk belangrijke sleutel tot veel problemen in je leven, waar je het verband waarschijnlijk nooit mee beseft hebt. Alleen wanneer je met de volle inzet van je wil deze weerstand accepteert en middels gebed en meditatie vraagt om de waarheid over hen te willen zien, zal de weerstand langzamerhand verminderen. Er is geen beter gebed dan dit. Ik zeg altijd: maak in je gebed op een heel specifieke manier gebruik van je actuele weerstanden en struikelblokken op dit pad.

Psychotherapie is niets anders dan de waarheid over jezelf en anderen ontdekken. We hebben er vaak over gesproken dat je de waarheid in anderen niet kunt zien, als je de waarheid in jezelf niet ziet. Maar soms, in bepaalde fasen op dit pad, nadat in bepaalde mate de waarheid omtrent jezelf bewust gemaakt is, moet het ook van de andere kant aangepakt worden: vanuit het verlangen om de waarheid over anderen te zien (bijvoorbeeld je ouders, broers en zusters), om daarmee meer

zelfinzicht te verwerven. Het verlangen om werkelijk te zien wie zij zijn, en hun leven en persoonlijkheden in hun volle dimensie te zien, zal je inzicht en begrip geven over je eigen leven, over je beweegredenen, remmingen en conflicten. Ik hoef niet te zeggen dat dit inzicht voorwaarde is om de hiervoor genoemde onproductieve patronen op te laten houden.

Je volgende gedachte is nu misschien: dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Behalve weerstand heb je misschien ook onvoldoende informatie en kennis over ze om je beeld te herzien. Misschien zijn ze dood en ook als je wel met ze in contact kan komen en informatie kan krijgen, kunnen er aspecten zijn die je onmogelijk met ze kunt bespreken. Hoe kan je dan je beeld herzien? Als je dat echt wilt zal je erin slagen. Daar kun je zeker van zijn. Misschien vind je een manier om meer over ze te weten te komen vanuit een totaal nieuwe houding. Misschien vind je een vorm van contact die bepaalde informatie over aspecten van hun persoonlijkheden onthult, die je nooit gezien of geweten hebt, zodat ze menselijker voor je worden. Ten slotte, nadat je je tot op zekere hoogte van de oude band bevrijd hebt, kom je er misschien toe om in een geest van waarheid te communiceren met een nog levend lid van je familie, met wie je dat nooit voor mogelijk had gehouden. Door te proberen de problemen van je ouders te begrijpen moet je eigen pijn wel minder worden. Maar eerst moet je je misschien bewust worden dat er pijn aanwezig is.

En wat doe je als je ouders niet meer leven? Vaak is er nog wel iemand in je buurt die een andere kijk op ze heeft, die het beeld voor je zou kunnen aanvullen, zelfs als deze zijn eigen, andere misvorming aan het beeld toevoegt. Dat kan een gezinslid, familielid of vriend zijn. Maar los hiervan en als aanvulling hierop is er nog een andere benadering nodig om de moed op te brengen om de noodzakelijke stappen te doen: het oprechte verlangen, uitgedrukt in oprecht gebed en daarop zal antwoord komen. Gods wegen zijn wonderbaar. Als je maar bereid bent om te willen begrijpen wat hen maakte tot wie ze waren, en wat hun motieven waren om zich op een manier te gedragen of te reageren die je nooit kon doorgronden, zal het inzicht tot je komen op de meest wonderbaarlijke manier. Zelfs als je absoluut niemand hebt die hen kende, zullen voorvallen waar je nooit over gedacht hebt in hun ware betekenis duidelijk worden. Misschien herinner je je sommige aspecten van hun leven, waar je iets mee te maken had maar die je had weggestopt en niet in je waarneming had betrokken. Plotseling zullen

die voorvallen of factoren een nieuwe betekenis krijgen en je zodoende in staat stellen om hen op een andere manier te beoordelen, met de onthechtheid en objectiviteit van de ene zelfstandige mens tegenover de andere. Als dit proces begonnen is zal je hele kijk langzamerhand veranderen. Dit nieuwe beeld neemt je ervaringen niet weg, maar de ervaring krijgt een andere betekenis en zal je dus vrijmaken.

Voordat dit allemaal kan gebeuren moet je je bewust zijn van wat je voelt, hoe je ze ervaart, hoe je gekwetst bent onder een laag schijnbare onverschilligheid. Ook moet het verlangen naar de waarheid losgeweekt worden. Je moet beslissen of je innerlijk al dan niet naar de waarheid verlangt in dit opzicht. Zolang je een waarheid afwijst - welke waarheid doet er niet toe - leef je in gevangenschap, verwarring en onwerkelijkheid. Kennis daarover zal je helpen. Je zult de zaak niet forceren maar de weerstand zal op een organische manier slijten vooropgesteld dat je de zaak niet volledig terzijde schuift. Als je jezelf kunt bekennen dat je aan een vals beeld wilt vasthouden en dat je niet naar de waarheid verlangt, zal de rest vanzelf gaan.

Als je zegt: 'Ik kan niet' vraag jezelf dan af of het niet betekent: 'Ik wil niet'. Zelfs als je denkt dat je het niet kunt, kun je jezelf helemaal openstellen voor het verlangen om de waarheid te begrijpen. Zonder waarheid kan er geen liefde zijn en zonder liefde geen waarheid.

Probeer deze nieuwe benaderingswijze en je leven, je problemen en je relaties zullen een nieuwe betekenis krijgen, vrienden.
Zijn er vragen over dit onderwerp?"

VRAAG: Als ouders hun kind een denkbeeldig of misschien een werkelijk gevoel van afwijzing geven, voelt het kind zich niet waard om bemind te worden en creëert zodoende dan een patroon van zelfverwerping. Hoe moet je dat doorwerken, ook al zie je je ouders zoals ze werkelijk zijn?

"Dat gebeurt vanzelf. Op het moment dat je je ouders begrijpt, verdwijnt het gevoel van afwijzing, zelfs als ze wreed tegen je waren. Door te begrijpen wat hen wreed maakte, ga je het zien als hun probleem en besef je misschien voor het eerst in volle waarheid, dat dit niets te maken had met jouw zogenaamde waardeloosheid. Tot nu toe weet je dit verstandelijk, maar emotioneel blijf je je onwaardig voelen zolang je voelt dat a) je ouders je afgewezen hebben vanwege jouw

niets waard zijn, en b) je door dit gebrek aan eigenwaarde niet in staat bent om constructieve patronen te creëren, die je nu een gevoel van veiligheid in jezelf kunnen geven. Deze patronen bevestigen voortdurend je onwaardigheid. Het lukt je niet om eruit los te komen totdat dit basisbegrip aanwezig is.

In de ogen van het kind zijn zijn ouders op de een of andere manier machtige supermensen. Het komt niet bij het kind op dat het menselijke wezens zijn, die met hun eigen problemen en hun eigen verwarring vechten. Als je deze waarheid werkelijk begrijpt, moet het gevoel van door hen afgewezen te zijn wel verdwijnen. Het is misschien vaak in je leven gebeurd, ook voor je op dit pad was, dat je je aanvankelijk afgewezen en miskend voelde en later door allerlei omstandigheden factoren ontdekte, die je daarvoor niet gezien had. Als je dat inzag voelde je je niet langer afgewezen. Je begreep dat het niets met jou en je onwaardigheid te maken had. De handeling bleef hetzelfde, maar je vatte dat niet meer in die persoonlijke, zelfvernietigende zin op. Hetzelfde gebeurt er met je ouders. Op het moment dat je hen ervaart als de levende werkelijkheid die ze waren, - uiteraard vervormd - maar dat je hen ervaart in hun eigen dynamiek, moeten de indruk en reactie wel in je veranderen. Dit betekent niet dat je ze totaal begrijpt en alles van ze weet. Dat kan nooit, zelfs niet met mensen waar je dicht bij staat. Maar dat bedoel ik niet. Ik bedoel dat je het beperkte, rigide, robotachtige aspect vernietigt van je ervaring met hen. Dan zullen ze tot leven komen. Je zult minstens een paar van hun problemen begrijpen. Je zult begrijpen dat ze in die tijd niet anders hadden kunnen handelen, net zoals jij in het verleden niet anders kon handelen, ook al zie je nu de vergissing in. Als je dat begrijpt zal dit inzicht niet meer automatisch zelfverwerping veroorzaken.

Je vraag is belangrijk. Het antwoord wil zeggen dat in laatste instantie dit de enige manier is, om in een bepaalde fase van je ontwikkeling dit gevoel van zelfverwerping kwijt te raken. Dan zul je - van iedere twijfel verlost - weten dat jij nooit afgewezen werd. De pijn die je door blindheid, onverantwoordelijkheid, onontdekte krachtige frustratiebronnen en pijn van hun kant werd aangedaan, had absoluut niets met jou te maken maar was het gevolg van hun zoekende, pathetische menselijke strijd om het bestaan, die zo moedig is als je hem bekijkt vanuit het totaalbeeld van de menselijke evolutie. Begrijp je dat?”

VRAAG: Ja, maar toch wordt het kind verwrongen en vervormd

wanneer het in dit patroon van zelfverwerping zit en zijn leven op die manier heeft geleefd, en houdt het meer van afwijzing dan van liefde. Het feit dat je je ouders echt leert kennen kan dit conflict niet oplossen.

"Ik zeg niet dat dit het enige antwoord is. Er is nooit één oplossing. Je hebt veel kanten van het padwerk leren kennen die even belangrijk zijn en die allemaal ervaren dienen te worden. Als zelfverwerping door andere inzichten en door verandering van destructieve patronen in constructieve kan worden genezen, des te beter. Dan zeg ik toch dat vervorming van de waarheid je aantast en dus moet worden tegengegaan. Ten aanzien van het probleem dat je noemt is dit echter het meest essentiële.

Op het moment dat je de belangrijke mensen uit je vroege omgeving in hun eigen werkelijkheid gaat ervaren, zul je er geen behoefte meer aan hebben om van je eigen zelfverwerping te houden. Je houdt er alleen van omdat het kind in je gelooft dat er niets anders is. Maar wanneer je inziet dat je niet werd afgewezen omdat je niets waard was, hoef je die afwijzing niet meer prettig te vinden. Begrijp je dat niet?" *(Ik zal het proberen.)* "Ja, probeer het. Er is vaak zo'n sterke weerstand om de waarheid in dit opzicht in te zien. Als jij zegt: "Dit lost mijn probleem niet op", is dat een vorm van weerstand en zegt dit hetzelfde als: "Ik zie niet hoe ik meer over mijn ouders te weten kan komen". Ook als je nu gelooft dat dit je niet helpt bij dit of dat speciale probleem, probeer het dan gewoon in een geest van waarheid te benaderen, of het je nu helpt of niet. Zeg wanneer je bidt: "Ook al begrijp ik niet waarom me dat zou kunnen helpen, toch wil ik zoveel mogelijk de waarheid zien". Als je je best doet om het te begrijpen en om de weerstand tegenover het verwijderen van deze muur te herkennen, zul je overtuigd raken van het resultaat. Je hoeft ook verstandelijk nu nog niet te begrijpen hoe dit je zelfverwerping beïnvloedt. Benader het alleen maar in een geest van waarheid, waarheid over deze mensen, die jouw ouders geweest zijn."

VRAAG: Zou U iets dieper willen ingaan op de psychologische achtergrond van het vierde gebod?

"Ja. Zoals gewoonlijk zijn er veel niveaus van benadering. Ik neem aan dat je dit in verband met ons onderwerp inbrengt nietwaar?"
VRAAG: Ja. Ik wou ook een vraag stellen over de psychologische

achtergrond van de zeven hoofdzonden, maar ik neem aan dat we daar nu niet op in kunnen gaan?

"Nee. Daarmee moeten we wachten tot een ander moment.
Wat het vierde gebod betreft: Het is vaak heel verkeerd begrepen en door dit onbegrip en deze oppervlakkige interpretaties is heel veel schade berokkend. Dwang en schuld maken liefde en eerbied tot iets dwangmatigs dat echt begrip en daardoor ook echte liefde en eerbied vernietigt. Je kunt niet blindelings liefhebben en eerbied hebben als praktisch alles wat je ziet zulke liefde en respect onwaardig is. Als je die indrukken wegdrukt en kunstmatige, dwangmatige liefde en eerbied daar overheen legt, ben je nog verder van liefde en eerbied verwijderd. De ware betekenis is echter precies wat ik je heb gezegd. Kijk naar de waarheid. Als je dat doet, eerbiedig je het menszijn in iedereen, hoeveel dwaling en blindheid er ook mag zijn."

VRAAG: Hoe lang zal het nog duren voordat de mensheid de ware betekenis van het vierde gebod inziet? We hebben er meestal een leven lang leren voor nodig om zulke fouten en vervormingen te corrigeren?

"Hoeveel tijd zal de mensheid nodig hebben om alle vervormingen van de waarheid te corrigeren? Niet alleen van dit speciale gebod maar van elke andere Goddelijke Waarheid die de mensheid bereikt heeft. Elke waarheid kan vervormd worden, dat weet je. Als de mensheid voldoende voortgang met haar ontwikkeling heeft gemaakt, zal het niet meer gebeuren. Om die ontwikkeling te bereiken moet je door de dwaling heengaan en die oplossen. Het zelfbewustzijn moet worden vergroot en dan zullen deze vervormingen stapje voor stapje verdwijnen. Jullie lijken vaak te geloven dat de vervormingen verdwenen moeten zijn vóór je je zelfbewustzijn kunt ontwikkelen. Het is precies andersom. De vervorming bestaat omdat je werkelijkheids-besef betrekkelijk gering is. De vervormingen als zodanig vormen de remedie omdat je zonder hen de waarheid niet zou gaan inzien. Ik heb dat heel vaak gezegd en zeg het nog eens!

Vanuit spiritueel oogpunt, vanuit onze benaderingswijze heeft ieder mens die in de zin van dit padwerk innerlijk inzicht verwerft, een oneindig grotere invloed op de hele kosmische ontwikkeling dan miljoenen mensen die in dwaling leven! Dit klinkt misschien ongeloofwaardig maar het is de uiteindelijke waarheid, vrienden."

VRAAG: Ik wil nog iets toevoegen aan de vraag van mijn vriend over hoe lang het zal duren. Ik heb in buurten geleefd met kinderen van delinquente ouders. Ouders die in de goot terecht waren gekomen of alcoholist waren maar de kinderen hadden toch respect voor hen, een simpele vorm van acceptatie en begrip. En ik heb ook kinderen gezien uit gegoede milieus die verwend werden en de zin daarvan niet begrepen.

"Natuurlijk is dat mogelijk. Een delinquent mens kan een bepaalde eigenschap hebben die goed is voor het kind en kan het iets geven wat het nodig heeft. Het kind kan ook zo geboren zijn dat het vrij is van dit speciale probleem zodat de waarheid in dit opzicht organisch en natuurlijk wordt waargenomen. Daar is dan geen vervorming aanwezig. Maar het is ook mogelijk dat een dergelijk respect ongezond en onecht is. Als het voortkomt uit angst, schuld en verdoezeling in ruil voor bescherming, heeft het niets te maken met het werkelijk begrip waar we over spraken.

Probeer niet lief te hebben en eerbied te hebben voor wat je nu onmogelijk lijkt. Begin met gewoon te willen begrijpen. De rest komt vanzelf. Zulk begrip kan vaak pas veel later in je leven komen. De angel van angst, rancune, zelfontkenning en zelfverwerping zal verdwijnen nadat inzicht verworven is. Dat is de werkelijke eerbied en liefde die de ene mens voor de andere kan hebben, hoeveel fouten die ander ook heeft."

VRAAG: Ik heb een vraag van een vriend die niet aanwezig is. De behoefte aan schijnbare bescherming begint met het scheppen van een beeld. Kan die behoefte blijven nadat het beeld is verdwenen en zodoende opnieuw een beeld helpen creëren?

"Natuurlijk kan dat. Helaas gebeurt dat vaak in een verkeerde of onvoltooide therapeutische behandeling. Bepaalde niveaus worden bereikt, bepaalde patronen opgelost, maar men gaat niet dieper. Men laat teveel zitten en daarom kan de achtergebleven wortel een ander destructief patroon of beeld creëren. Het gaat altijd om de juiste procedure, om langzaam maar zeker tot het volgende niveau, tot de wortel te gaan. Dan kan dat negatieve proces tot stilstand gebracht en volledig voorkomen worden. En zo kan een constructief en realistisch

patroon ontstaan. Dan is het liefdeskanaal open en is er geen behoefte aan verdediging meer, maar is men open voor het leven en de liefde."

VRAAG: Kunt u iets zeggen over de woorden uit het Onze Vader: "Uw wil geschiede, in de hemel als ook op de aarde." Kunt u ons zeggen wat 'op aarde' en 'in de hemel' betekent?

"Een hele tijd geleden heb ik een uitleg van het Onze Vader gegeven, maar aangezien dat niet in het Engels was en mijn vrienden sindsdien erg gegroeid zijn, zal ik dat misschien nog eens doen en er op een dieper niveau een volledige interpretatie van geven, nu jullie begrip dieper gaat.

Wat je vraag van nu betreft, die zal ik nu graag beantwoorden. Aarde en hemel zijn geen geografische beschrijvingen van het leven hier en nu, en ook niet van het leven in het hiernamaals, na je fysieke dood. Het zijn lagen van je persoonlijkheid, die automatisch elke staat van leven omvat, het fysieke zowel als het niet fysieke. Het symbool voor aarde kan op veel manieren geïnterpreteerd worden. Om een paar voorbeelden te noemen: aarde kan je uiterlijke leven zijn, het materiële leven, het fysieke leven, fysieke daden, uiterlijke feiten en factoren, kortom, alles wat zichtbaar is. Want aarde is zichtbaar voor je en hemel onzichtbaar. Het symbool voor hemel is daarom alles wat niet gezien of opgemerkt kan worden met de uiterlijke zintuigen. Het zijn je innerlijke handelingen en reacties, gedachten en gevoelens en je motieven; je ziel en je geest; de psychologische, emotionele en spirituele niveaus van je wezen, die niet gezien kunnen worden. Aan de buitenkant kan je best op de juiste manier handelen, maar de innerlijke motivatie kan egoïstisch, ijdel, liefdeloos en laf zijn. Iemand kan voldoen aan alle regels en verordeningen van kerk, maatschappij en publieke opinie en smetteloos in zijn gedrag zijn, maar wat in zijn ziel gebeurt kan rechtstreeks indruisen tegen de goddelijke wet. Dat is de hemel en het koninkrijk waar Christus over gesproken heeft. Als je innerlijk zuiver bent, je innerlijk overgeeft, als je innerlijk Gods wil doet, soms misschien ten koste van de uiterlijke bijval van de maatschappij, trouw aan jezelf bent en de integriteit, moed en nederigheid hebt om te staan voor wat je werkelijk gelooft, dan doe je Gods wil. Als je daarom vraagt in je gebed, in het volle bewustzijn dat dit Zijn antwoord kan zijn, doe je Gods wil in de hemel en automatisch ook op aarde."

VRAAG: Is het in dit verband niet opvallend dat de eerste zeven

woorden in Genesis (in het Hebreeuws) net zoals in het Onze Vader de woorden hemel en aarde bevatten? Van het woord hemel (Hasjamajim) bestaat een uitleg dat het samengesteld is uit de woorden vuur en water. Kunt u dit met elkaar in verband brengen?

"Ja. De primitieve mens nam altijd en neemt nog steeds alles letterlijk. Alleen door je te ontwikkelen zullen jullie de diepere betekenis zien die zoveel meer klopt. Vuur is het symbool voor: het levensvuur, leven, liefde, enthousiasme, gezonde activiteit, spirituele inzet, moed, de overtuiging waar iemand voor staat, kracht die het leven tot een zinvol avontuur maakt. Water geeft emoties weer: de stroom, de zijnstoestand, een gezonde passiviteit. Zowel gezonde activiteit - vuur - als gezonde passiviteit - water - zijn zuiveringsprocessen. Water en vuur zijn allebei schoonmaakprocessen en zijn beide nodig voor een geïntegreerd en gezond leven. Beide zijn natuurkrachten die je kunt aftappen als je op ze afstemt door in waarheid te zijn. De combinatie van deze twee factoren brengt je in harmonie met die staat van zijn die de hemel betekent."

VRAAG: Kunt U iets zeggen over het zogenaamde 'masochisme'?

"Veel daarover is al in lezingen en in al ons werk besproken. Als deze lezingen in hun geheel begrepen worden en men door de manier van werken is heengegaan, zal het zogenaamde masochisme, de tendens tot zelfverwerping, automatisch duidelijk worden. Samenvattend zou ik willen zeggen, dat de zelfverwerping - waarover we vanavond en vele malen daarvoor gesproken hebben - in sommige karakterstructuren een actievere vorm van masochisme kan creëren. Zelfverwerping is op zichzelf masochistisch. Maar het gaat om de mate waarin. Zoals ik eerder gezegd heb: als het gevoel van niets waard te zijn sterker is dan de gezonde krachten, is het enige plezier in het leven pijn. Ik spreek nog niet over fysiek masochisme; eenzelfde houding kan op het psychisch vlak gelden en fysiek totaal niet naar buiten komen. Als het zich fysiek manifesteert, is het in een vergevorderd stadium. Aangezien dit het enige is waar men zich aan vast kan houden - pijn door afwijzing - omarmt men dit en wil het niet opgeven. Gezond plezier schijnt totaal onbereikbaar. Met andere woorden: masochisme is opgeven. Het is een berusten in het ergste, waarvan men dan het beste probeert te maken. Als het ego te zwak is om de fout bij de wereld te zoeken, te zwak om je bestaansrecht, liefde en plezier te

bewerkstelligen, dan is masochisme het resultaat. De wereld schijnt je bestaansrecht te ontkennen en je stemt in met de wereld en maakt pijn tot een genoegen, maar op een verkeerde, ongezonde, zelfdestructieve en levensvernietigende manier. Zowel toegeven en met de stroom meegaan als vechten zijn gezonde processen. Beide kunnen ook verkeerd opgevat worden.

Er zijn natuurlijk nog meer factoren, teveel om nu op in te gaan, maar op het diepste niveau is dit altijd de kern. Je moet wel door heel wat lagen heengaan vóór dat je dit door uitgebreid zelfonderzoek ervaren kunt in plaats van het alleen maar als woorden van buitenaf te horen. Meer aan de oppervlakte tref je zelfbestraffing aan uit schuldgevoel. Je zult ontdekken dat de zelfdestructie voortkomt uit een zeker onvermogen om problemen het hoofd te bieden, of uit een innerlijk verlangen om ze uit de weg te gaan. Alles wat we rond beelden besproken en gevonden hebben is eigenlijk masochisme, omdat de beelden met hun patronen een negatieve idee bevatten, die een pijnlijk resultaat tot gevolg moet hebben en daarom zelfvernietigend is. We hebben met masochisme te maken als mensen zich daar op een of ander niveau in verlustigen, hoe onbewust ze daarvan ook mogen zijn.
Het echte antwoord over masochisme kan nooit in woorden uitgedrukt worden, hoe waar ze ook zijn. Zulke woorden kunnen nuttige aanwijzingen zijn, om de weg vrij te maken om de waarheid zelf te ervaren, maar meer ook niet. Dat is de reden waarom er een gevoel van teleurstelling over het antwoord is wanneer dit soort vragen gesteld worden. Men verwacht bevrijding door het antwoord - en geen antwoord kan ooit innerlijke bevrijding geven. Dat kan alleen komen door de waarheid van die woorden te ervaren, en dat is alleen mogelijk als resultaat van het stap voor stap doorbreken van je weerstand. Je pad zal je altijd precies brengen waar je het meeste weerstand biedt. Als je de moed hebt om dit onder ogen te zien en ermee om te gaan kan je inderdaad je pad verkorten. Maar als je ervoor terugschrikt moet je wel omwegen maken en op een later tijdstip bij die weerstand terugkomen. Tegen die tijd is de weerstand misschien verminderd, omdat deze verzwakt is door de onnodige pijn over je onopgeloste problemen.

Dus nogmaals, vrienden, kijk waar je weerstanden vergezeld gaan van het verlangen om er niet naar te kijken. Door dat punt en over die drempel moet je heen, om vrij te worden en het liefdeskanaal te zuiveren en een productief leven te leiden, waarin je je nuttig voelt en een zinvolle taak vervult. Alleen door onder ogen te zien waarvoor je

het liefst zou willen wegkruipen, vind je de deur waarachter het antwoord ligt. Ik kan dit niet sterk genoeg benadrukken."

VRAAG: Hierbij aansluitend: ik heb ontdekt dat ik seks altijd vermeden heb. Ik heb ontdekt dat het voor mij, emotioneel gezien, iets misdadigs is. Daar verder over denkend: in werkelijkheid is seks plezier. Dus plezier is misdadig. Op die manier heb ik plezier en vreugde steeds weer gesaboteerd. Al zie ik dit nu in, ik weet niet wat ik eraan moet doen. Kunt u me een tip geven?

"Ja, beste vriend. De volgende stap zal je bij het antwoord brengen waarom je plezier hebt afgewezen. Je zult ontdekken dat je plezier afwijst omdat je jezelf afwijst. Ik zeg nogmaals dat woorden nooit voldoende zijn. Dit moet je emotioneel ervaren; door met dit werk verder te gaan, zul je je er tenslotte bewust van worden. Waarom wijs je jezelf af? Het antwoord zal gedeeltelijk komen uit het inzicht dat je je al verworven hebt en dat je hiermee in verband kunt brengen. Deels ook door nieuwe inzichten. Je afwijzen van geluk, vreugde, plezier, leven en liefde is niets anders dan een afwijzing van jezelf. Dat zul je uiteraard exact kunnen inzien door wat ik vanavond heb besproken. Begin te onderzoeken wat voor mensen je ouders waren, en je andere familieleden."

VRAAG: Als we proberen te communiceren moeten we natuurlijk gebruik maken van woorden, die verloren gaan tenzij we ze werkelijk begrijpen. Het woord masochisme is genoemd. Dan kom je meteen bij het tegenovergestelde woord: sadisme. Moderne psychologische richtingen prefereren het woord 'algolagnia' om beide begrippen aan te duiden, waarbij het ene positief en het andere negatief genoemd wordt. Hoe ziet u dit?

"Dat is helemaal juist. Het ene kan er niet zijn zonder het andere. Beide zijn één stroom toegediende pijn. De zogenaamde sadist doet anderen pijn om zichzelf te beschermen - een pseudo-bescherming uiteraard. Soms kan het tegen zijn belang ingaan om zo te handelen. Hij komt misschien in conflict met zijn omgeving, of hij zou zichzelf benadelen omdat hij bang is degene te verliezen die hij nodig heeft, wiens liefde en bescherming hij wil hebben. Daarom keert hij die kracht om, die in hem bestaat dankzij onopgeloste negativiteit. Hij kan zich er niet

eenvoudigweg naar believen van ontdoen, er moet iets mee gedaan worden; hij richt hem op iemand anders of tegen zichzelf. Alleen wanneer je die kracht oplost, kun je de sadistische of de masochistische trek doen ophouden.

Die twee krachten zijn dus feitelijk een en dezelfde. Er is alleen een verschil in richting. Welke richting maakt uiteindelijk weinig uit omdat je ten slotte jezelf pijn doet als je een ander pijn doet. En als je jezelf pijn doet, moet je uiteindelijk een ander pijn doen. Dat gebeurt omdat het je blind maakt omdat deze trek ontstaat door blindheid. Het maakt dat je anderen niet begrijpt omdat deze trek ontstaat uit onbegrip. Er is alleen een tijdsverschil, wie het eerste getroffen wordt. De tweede reactie is een kwestie van uitstel.

De psychologie geeft het bepaalde namen. Spiritueel gezien is dit volkomen juist. Deze wrede trek om pijn te doen bestaat, en tegen wie die ook in de eerste plaats gericht is, uiteindelijk eist hij zijn tol van alle betrokkenen. Het is erg kortzichtig om te geloven dat masochisme een betere karaktertrek is dan sadisme.

Ik zegen ieder van jullie en al mijn vrienden overal. Mogen jullie diep in je hart en je verstand waarnemen wat ik jullie vanavond gezegd heb, en moge het jullie moed en kracht geven om door de gesloten deur in jezelf heen te gaan, om licht, vrijheid, veiligheid en een productief leven te verwerven. Het ligt voor jullie klaar en is zoveel dichterbij dan jullie denken. Het enige wat je hoeft te doen is je hand uitsteken en je oude pseudo-waarheden loslaten.

Wees in vrede. Wees in God!”

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1962.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: ‘Falsified Impressions of Parents - Their Cause and Cure’.
Vertaald door Anna Bol in 1980; herzien in 1992 door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*